

Пролетарі всіх країн, єднайтесь!

Сан партбюро, ректорату, комітету ЛІСМУ, профкому та місцевому
Одеського Державного Університету ім. І. І. Мечникова

ДЕРЖАВНІ ЕКЗАМЕНИ— ЗВІТ ПЕРЕД БАТЬКІВЩИНОЮ

Наставили відповідальні певні дії до екзаменів, який під силу не тільки своєчасно помічати і викривати недоліки, але й швидко пропагувати й поширювати досвід, набутий кращими студентами у підготовці до екзаменів.

І в цьому відношенні з боку керівництва факультетів вже зроблено багато. На всіх факультетах організовані оглядини лекцій, проходять за графіком консультації, більшість кафедр провели спеціальні засідання, на яких детально обговорювались питання підготовки до державних екзаменів. Вся ця робота дала певні наслідки. Вже перші результати захисту дипломних робіт показали, що в цьому учебному році студенти значно краще підготовлені, ніж у попередні роки. Так, наприклад, на біологічному факультеті всі фурканти фізіології людини та тварин захистили свої дипломні роботи на відмінно. Причому характерно, що тематика майже всіх дипломних робіт була тісно пов'язана з насущними проблемами практики і теорії і не носила кабінетного, вузько академічного характеру.

На відмінно пройшов захист робіт і на філологічному факультеті у фуркантів з українською мовою. Слід відзначити, що науковий рівень робіт набагато зрос, тому значна кількість представлених до захисту робіт була рекомендована членами кафедри до друку. Це стосується дипломних робіт студентів-випускників т.т. Пересіанової, Чайковської, Коз, Деркач, Рябчун і інших.

Але не можна закривати очі на кричущі недоліки, які ще мають місце в цій справі.

З екзаменаційної практики минулих років, з досвіду нинішньої зимової екзаменаційної сесії відомо, що стіна факультетська преса саме є тою гострою, разючою зброєю у бою за високу якість підго-

УКАЗ

Президії Верховної Ради Української РСР ПРО СКЛІКАННЯ ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНСЬКОЇ РСР

На відзнаку знаменної історичної дати 300-річчя возз'єднання України з Росією Президія Верховної Ради Української РСР постановляє:

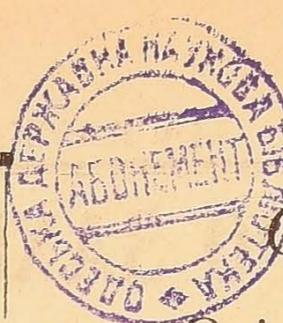
Склікати п'яту ювілейну сесію Верховної Ради Української Соціалістичної Республіки 22 травня 1954 року в м. Києві.

Голова Президії Верховної Ради Української РСР д. КОРОТЧЕНКО.
Секретар Президії Верховної Ради Української РСР В. НИЖНИК.

М. Київ, 4 травня 1954 року.

СУБОТА
8
ТРАВНЯ
1954 року
№ 13 (412)

Ціна 20 коп.

П-769827

Студенти-випускники!

Звітуйте перед Батьківщиною відмінними показниками на державних екзаменах!

НАША РАДЯНСЬКА ПРЕСА

5 травня 1912 року вийшов перший номер щоденnoї більшовицької газети «Правда». «Правда» стала могутньою зброєю нашої партії в боротьбі за змінення її рядів, за згуртування навколо партії трудящих мас, за побудову комунізму в нашій країні.

Створена і керована Комуністичною партією, наша радянська преса виросла в могутні силу. Керуючись вченням В. І. Леніна і продовжуваючи його безсмертної справи Й. В. Сталіна, спираючись на славні традиції «Правди», радянські газети виступають як колективні пропагандисти, агіатори й організатори мас.

Великий Ленін вчив, що держава сильна свідомістю мас, що вона сильна тоді, коли маси все знають, про все можуть судити і йдуть на все свідомо. У невтомній роботі, яку проводить наша Комуністична партія по піднесення свідомості широких мас трудящих, по пропаганді безсмертного вчення марксизму-ленінізму, винятково важливе місце належить нашій радянській пресі.

Величезна сила і життєвість нашої комуністичної преси—в зв'язках з народом, з найширшими масами робітників, колгоспників, інтелігенції. Тільки та газета влучно бітиме в ціль, якиме в ногу з життям, ставитиме гострі і животрепетні питання, яка корінням своїм глибоко вросла в народ, прислухається до голосу трудящих, вміє вчасно підхопити все нове, передове, що народжується в творчій праці радянських людей.

Важлива роль преси в дальшому розгортанні критики. Наші газети покликані активно вторгатися в життя, підтримувати критику, що йде

знизу, виводити на громадський осуд неробів і шахрайів, бюрократів і халтурників, розкрадачів соціалістичної власності і людей, які не дбають про інтереси держави і народу. В цій почесній роботі газетам повинні всіляко допомагати партійні і радянські організації. Виступ газети з того чи іншого питання не може лишатися холостим пострілом. Тимчасом у нас ще немало випадків, коли деякі райкоми й обкоми партії, районкоми й облвиконкоми та інінстерства не завжди реагують на виступи преси, відмахуються від них, що є не чим іншим, як прихованою формою затиску критики.

Комуністична партія накреслила широку програму крутого піднесення сільського господарства і виробництва товарів народного споживання. Бойове місце у всенародній боротьбі за здійснення цих величезних завдань належить нашій пресі. Газети повинні виявляти і показувати резерви, які тайті собі соціалістичне сільське господарство, боротися за ліквідацію відставання окремих колгоспів, МТС, радгоспів і районів, широко пропагувати і боротися за впровадження в сільськогосподарське виробництво досвіду новаторів і передовиковів—колгоспників, механізаторів, працівників радгоспів.

На означення 300-річчя возз'єднання України з Росією широко розгорнулося соціалістичне змагання за піднесення сільського господарства. Обов'язок газет—показувати хід змагання областей, районів, МТС і колгоспів, критикувати відставаючі, розповідати, як передовики виконують свої зобов'язання.

Завдання преси — виявляти ре-

зерви нашої промисловості, боротися за дальше підвищення продуктивності праці, зниження собівартості і підвищення якості продукції, за виконання державних планів кожним підприємством.

Піклування про трудящих, про заставлення їх все зростаючих матеріальних і культурних потреб є найвищим законом всієї багатогранної діяльності Комуністичної партії. Наша преса повинна активніше допомагати партії у здійсненні планів збільшення виробництва товарів народного споживання, дальнього розгортання радянської торгівлі, виконання піанів житлового і соціально-культурного будівництва.

В центрі уваги нашої преси мають завжди стояти питання ідеології та роботи. Слід визнати, що часом деякі обласні газети лишилися холостими пострілами. Тимчасом у нас ще немало випадків, коли деякі райкоми й обкоми партії, районкоми й облвиконкоми та інінстерства не завжди реагують на виступи преси, відмахуються від них, що є не чим іншим, як прихованою формою затиску критики.

Важливим є пропаганда комуністичної партії, історичних революцій, КПРС, показ животворної сили радянського патріотизму, морально-політичної єдності радянського суспільства і дружби народів нашої країни.

(З газети «Радянська преса» за 5 травня 1954 р.)

Обговорюємо статтю доцента В. Є. Дем'яненка «Моральне обличчя молодої радянської людини», вміщену в газеті «За наукові кадри» від 10 квітня 1954 р.

ВИХОВУВАТИ В КОЛЕКТИВІ І ЧЕРЕЗ КОЛЕКТИВ

Газета «За наукові кадри» підняла важливі питання соціалістичної дійсності—про моральне обличчя молодої радянської людини. Стаття доцента В. Є. Дем'яненка викликала жваве обговорення на факультетах, зокрема на історико-економічному факультеті.

На історико-економічному факультеті в цілому добрий, згуртований колектив, але є ще окремі факти аморальної поведінки окремих студентів, не все ще гаразд з відівдуванням лекцій, з трудовою дисципліною, спостерігаються випадки зневажливого ставлення до колективу, комсомольських доручень, до

своєго прямого обов'язку—добре вчитись.

Факультетська газета «За стадінські кадри» розглядала факти відриву деяких студентів від колективу, поганого відівдування ними лекцій, порушення дисципліни та несоціалістичного, зневажливого ставлення їх до інших студентів. Так, студента I курсу Луконіна було виключено з університету. В статті «Чому Сєва Сахаров не став членом нашого колективу?» газета піддала гострі критиці студента III курсу Сахарова за зневажливе ставлення до колективу та його інтересів, за поверховість у підго-

тві до семінарів, за неправильне відношення до критики. Колектив вказав Сахарову на грубість по відношенню до товаришів, особливо до студенток.

Питання поведінки Сахарова стало предметом обговорення на курсових зборах. Сахаров змушений був визнати свою провину і пообіцяв в найближчий час віправити ці хиби.

Під загальною рубрикою «Про тих, хто відривається від колективу» в газеті «За стадінські кадри» були вміщені статті про студента II курсу Будова та студента IV курсу Півненка.

Часті пропуски лекцій, недисциплінованість привела до того, що студент Будов ніяк не може примусити себе систематично працювати, і, як відомо, погано складає іспити та заліки. Самовпевнений, він не вірно реагував на товариську критику, вважаючи, що на курсі його не розуміють, бажають йому невдачі, цкують. Він ще й досі не зробив правильних висновків з критики і продовжує стояти останньою колективу. В цьому є вина й колективу та комсомольської організації. Вони не бачать тих добрих рис, які є в Анатолія і які треба розвивати, а тому і критика інколи буває поверховою.

Наша газета «За стадінські кадри» намагається висвітлити всі ці питання. Але ще багато треба зробити редколегії, щоб досягти успіхів. Потрібно, щоб вона не лише висвітлювала факти, а давала їм глибоку оцінку та накреслювала методи боротьби з ними, щоб вона дебилася правильного реагування на ту чи іншу статтю з боку громадськості, щоб як можна ширше залучала до обговорення цих питань професорсько-викладацький склад факультету, нашу адміністрацію та студентів.

В. БІЛОБОРОДЬКО,

Поведінка Півненка має багато спільногого з поведінкою Будова та Сахарова.

На перший погляд ці студенти не являються прикладом аморальності. Але їм бракує важливих, істотних для радянської людини рис.

В них немає справжнього соціалістичного відношення до праці. Вони не виконують свого найпершого обов'язку перед державою—добре вчитися. Вони далекі від соціалістичної дисциплінованості, на якій засновується розуміння радянською людиною її обов'язків. Ось чому порушення дисципліни розглядається як прояв некомуністичної моралі.

Наша газета «За стадінські кадри» намагається висвітлити всі ці питання. Але ще багато треба зробити редколегії, щоб досягти успіхів. Потрібно, щоб вона не лише висвітлювала факти, а давала їм глибоку оцінку та накреслювала методи боротьби з ними, щоб вона дебилася правильного реагування на ту чи іншу статтю з боку громадськості, щоб як можна ширше залучала до обговорення цих питань професорсько-викладацький склад факультету, нашу адміністрацію та студентів.

ПРЕДМЕТ МИСТЕЦТВА — ЛЮДИНА

(ЗАКІНЧЕННЯ)*

Конфлікти, що розвиваються в дійсності, передаються в мистецтві через характери людей.

Реалістичне мистецтво бере в людині основне: характер в з'язку з суспільним життям.

В складі гамі різноманітних особливостей людини проявляється її характер. Через цю сукупність особливостей, особистих рис людини розкривається її характер. Багатогранність людської особи, її складні протиріччя не виключають її цільності, багатогранність душевних особливостей людини, її єдності.

Художник, за словами Енгельса, не повинен дуже захоплюватися своїм героем, вкладати в нього свої думки і почуття, нав'язувати йому свої дії. Особа повинна зберігати свою індивідуальні риси.

Для індивідуального розрізнення людей, їх характерів Енгельс пропонує керуватися не лише тим, що робить дана особа, але і тим, як вона це робить.

Людські характери повинні бути життєво-конкретними, художньо повноцінними, всебічно змальованими.

В кожній людині завжди є якесь певна індивідуальна особливість, яка проявляється в діяльності. Образи Гобсека, Тартюфа, Фауста, Молчаліна, Обломова — типові характери, породжені певними соціальними умовами. В той же час їх можна віднести до якоїсь однієї переважаючої якості, ознаки. Гобсек насправедливі сяячий, для якого гроші є найбільшою цінністю, Тартюф — лицемер і т. д.

Драматичні конфлікти і протиріччя виникають в напруженій боротьбі, яка повсякчасно ведеться в дійсності. Відображення конфліктів у мистецтві є основою життєвій правди художнього твору. Там, де життєвий конфлікт відсутній, людські характери позбавлені розвитку, відсутній драматизм і динамічність дій, самі герої виступають надуманими. В життєвих конфліктах розкриваються у всій своїй повноті характери героїв. Вони виступають вже не як схеми, а як живі люди. Людину необхідно уважно вивчати, щоб за окремими рисами побачити всю складність її характеру. Психологія героїв, їх характери розкриваються правильно лише на основі правдивих обставин, в яких діють герої.

Неправда і нежиттєвість людських характерів в деяких художніх творах пояснюється нерідко їх статичністю. Характери в таких творах не показані в дії, в життєвих ситуаціях, а зображені як уже готові, сформовані і незмінні.

Розкриття процесу формування і гартування людських характерів у життєвій боротьбі забезпечує активно-ділову і перетворючу силу творів соціалістичного реалізму.

Визначення радянського художника, як інженера людських душ, визначає предмет мистецтва, акцентує увагу на глибокому розкритті психології героїв, їх духовного світу. Призначення радянського художника в тому, щоб не видумувати героїв, характери і втілювати в них реальніх людей, наперед визначаючи їх фізичний і духовний облік, а глибоко вивчати людей, знати людську душу, розуміти і любити її, вміти її правдиво зобразити.

Художник і письменник повинні бачити і знати більше, ніж інший будь-хто, бути знавцем життя і серця людини.

Художник повинен проникати в найзаповінніші куточки серця, організовувати душу, підносити її, робити її крашою і чистішою.

Соціалізм не придуше індивідуальністі, не розчиняє індивідуальні інтереси і стремління людей в суспільному інтересі, а навпаки, вперше створює можливості для всеобщого розвитку особи.

Радянське мистецтво покликане до того, щоб створити яскравий і захоплюючий образ нашого сучасного — образ радянської людини в усій її привабливості і в багатстві людської гідності, в усій величі її людського характеру.

П. М. ЗАЄЦЬ, ст. викладач кафедри філософії.

* Початок див. в номері за 20 квітня 1954 р.

ВЕЛИКИЙ СИНЧЕСЬКОГО НАРОДУ

(До 50-річчя з дня смерті Антоніна Дворжака)

1 травня цього року минуло 50 років з дня смерті великого чеського композитора Антоніна Дворжака (1841—1904). Глибока народність творів поставила Дворжака в один ряд з Б. Сметаною. Творчість Сметани та Дворжака — вершина музичної класики чеського народу.

Народна пісня мала великий вплив на Дворжака. Глибоке розуміння народної пісні, справжнє відчуття її краси обумовило невимірюшу славу творів композитора.

Антонін Дворжак народився в 1841 р. в Нелаговесі біля Праги. Вийшовши з родини сільського корчмаря, він весь час знаходився під впливом народної пісні. Музичний христ хлопця привертає увагу батьків. Першим учителем Дворжака був місцевий учитель, який взяв його гре на скрипці. Згодом Дворжак продовжує освіту в Злоніці у композитора А. Лімана. Недоліки в музичній освіті давалися від знаків, і в 1857-59 р. Антонін Дворжак проходить курс в Празькій органічній школі. Кошті для навчання не вистачало, тому юний Дворжак змушений був працювати в одному з празьких оркестрів, а згодом — в оркестрі «Тимчасового театру». Саме на цей час припадає написання ним перших творів. Він пише струнний квінтет. В цьому творі вже досить відчутні симпатії молодого композитора до народної пісні. Знайомство з російською музикою (в «Тимчасовому театрі» ставили «Русалку і Людмилу», «Івана Сусанину» М. Глінки), глибока любов до народної пісні обумовили демократичний характер всієї творчості Дворжака.

Славу Дворжакові принесли його «Слов'янські танці». Празька публіка з захопленням вітає виступи Дворжака як диригента. Він з успіхом виконує власні твори. Швидко зростає талант композитора. В програму концертів входять такі твори, як «Гусистська увертюра», пройнята духом народного повстання, патріотична увертюра «Моя Вітчизна», 4 симфонії, концерт для скрипки з оркестром та інші.

Дворжак продовжує глибоко вивчати російську музику. В 1881 р. з'являється його опера «Димітрій» на сюжет з російської історії. Всупереч лібретесі Марії Червінковій, яка головним героем зробила Самозванця, відштовхнувши від історичної правди, — Дворжак, приділяючи велику увагу народним хорам, відводить центральне місце в опері російському народові.

Велике значення для Дворжака мало знайомство з геніальним російським композитором Петром Іллічем

Чайковським. Зустріч ця відбулася під час гастрольної поїздки Чайковського. Між композиторами виникла дружба. Чайковський з захопленням говорить про зустріч з Дворжаком. Від'їжджаючи з Праги, Чайковський подарував Дворжакові партитуру своєї II симфонії. Композитор обмінявся фотокартками.

«...Моєму дорогому і глубокоуважаемому другу Антонину Дворжаку от іскреннього почитателя» — читаємо на фотографії, подарованій Дворжаку Чайковським.

«Незабываемому другу Петру Ильичу Чайковскому» — написав Дворжак от іскреннього почитателя — читаємо на портреті, подарованому Чайковському.

Листування композиторів містить цікаві матеріали про творчість Дворжака.

Дворжак захоплює твори Чайковського. Про «Євгенія Онегіна» він писав:

«Когда я бываю в театре, я чувствую себя унесенным в другой мир. Поздравляю Вас и нас с таким произведением, и дай бог, чтобы Вы оставили свету еще много подобных сочинений...»

Це чудове сочинене, повне теплого чувства и поэзии, разработанное до деталей, коротко сказать: это музыка, манящая нас к себе и проникающая так глубоко в душу, что ее нельзя забыть».

Антонін Дворжак відвідав Росію. З успіхом він виступав в Москві і Петербурзі.

Опера спадщина Дворжака досить значна і за обсягом і за змістом. Вона включає такі опери, як «Альфред», «Король та вугільник», «Димітрій», «Якобінець», «Ванда», «Чортка Каїна», «Русалка», «Арміда». Опера Дворжака поруч з операми Сметани заклали фундамент репертуару чеської оперної класики.

А. Дворжак написав ряд вокальних та фортепіанних творів, прекрасних своєю задушевністю і тонким ліризмом («Із чеського лісу», «Поетичні картини» та інші).

Помер Антонін Дворжак в Празі. Його поховано на Вижгородському кладовищі, недалеко від могили Сметани.

Твори Дворжака живуть і в наш час. Значною подією в житті нашої країни була постановка опери Дворжака «Русалка» в Харківському оперному театрі.

Прекрасні твори Дворжака зувають з естрад у виконанні чеських і російських, польських і латиських, українських і казахських та інших майстрів мистецтв.

О. ІОВСА, студ. IV курсу філологічного факультету.

РОЗГІЛЬДЯЙ ПРОГУЛКІН

(КАЗКА)

Жив собі на світі один студент. Звали його — Розгільдяй Прогулкін. Прокинеться бувало ранком Розгільдяй, перевернеться з боку на бік, згада, що треба йти на лекції, почухає потиличкою та й знову закриває очі. Попсить ще годину-другу, доки боки не заболять, а тоді встане, сяк-так одягнеться та й не поспішаючи поплєтиться до університету.

А в університеті життя вирує. Лекції, семінари — студенти узнають все нове й нове. На перервах сперечуються, товпляться біля викладача, питают...

Прииде Розгільдяй на другу лекцію, а то й на третю, заб'ється на останнє сидіння та й сидить. Сидить та тільки лекції не слухає, не цікає йому. До того ж ще ніяк не добре, про що викладач читає. І добре йому, особливо тоді, коли його зарадичні друзі Болтун Говорилкін і Болдіна Сплетньова теж на лекції. Болтун розкаже свої новини, а Болдіна — свіжі побрехеньки, дивись, так 1 година пролетить. А якщо цього не досить, Розгільдяй бере папірець, напише літеру і... починається гра в балду. Потім для розва-

голтун запропонує грati в повторює: «Наука не вовк, в ліс не втече, ще встигну...» Пообіцяє виправити помилки, заспокоїть товаришів — та й за свое.

Одним словом, жив собі Розгільдяй, жив поживав, нічого не наживав, а вечорами на танці походжав, закохувався... Хотів був та вік провікувати, а на наступила екзаменація сесія. Засумував Прогулкін. Та й як же засумувати: адже він не знає навіть, в якій п'ятирічці живе...

Що було далі з Розгільдяєм Прогулкін, говорять по-різноманітно. Одні кажуть, що допомогла Розгільдяю чудо-шпаргалка, інші — що красномовство. Насправді ж, як ми дізналися в деканаті, не допомогли Розгільдяю ні чудо-шпаргалка, ні його надії на свое «красномовство». Екзаменів він не склав, за що включеної з університету.

Думав, думав Розгільдяй, що йому робити, куди себе прилаштувати, — нічого не може придумати. На що здібний Розгільдяй — він і сам не знає.

В. ДЕМИДЕНКО.

ФЕЙЛЕТОН

ГУЛЬВІСА З ДЕРИБАСІВСЬКОЇ

Його завжди можна зустріти на улюбленій одеситами вулиці — Дерибасівській. Несучи високо свою горду голову, вступивши в далину нудьгуючі очі, піднявши надширокі плечі свого макінтоша, він з байдужістю проходить серед гомінок юорби бадьорих і життерадісних людей. В ньому неважко відзначити студента II курсу хімічного факультету Старовоїта Ігоря.

Середню школу він закінчив абиляк і поступив до університету. Тут він теж почав вчитися абиляк. Та й навіщо утруднювати своє життя працею, коли все рівно знаєш більше за своїх товаришів. Конспектува-ти лекції, бути уважним? Для чого це?

Краще з незалежним вигля-дом і з печаттю філософської

школи — на що не реагую». Недавно комітет комсомолу затвердив Старовоїту сувору догану з поганінням з занесенням до особової справи.

Та мало що змінилося в навчанні Старовоїта. Тепер він вважає потрібним конспектува-ти тільки фізику й математи-ку, а всі останні лекції — мрійливо слухати. В останній декаді березня відбувся колоквіум з фізики. Неприємна для Старовоїта історія, але шлях для виходу було знайдено. На колоквіум Ігор запізнівся на цілу годину, а потім, посидівши дівчата, сказав, що йому терміново треба кудись іти. І пішов... на вечір в інститут

консервної та холодильної про-мисловості.

Цілий тиждень у Ігоря на-страй пригнічений. Ale надходить субота, і настрай у нього піднімається. В усій своїй при-наді яскравих електричних вогнів, танцювальної музики пе